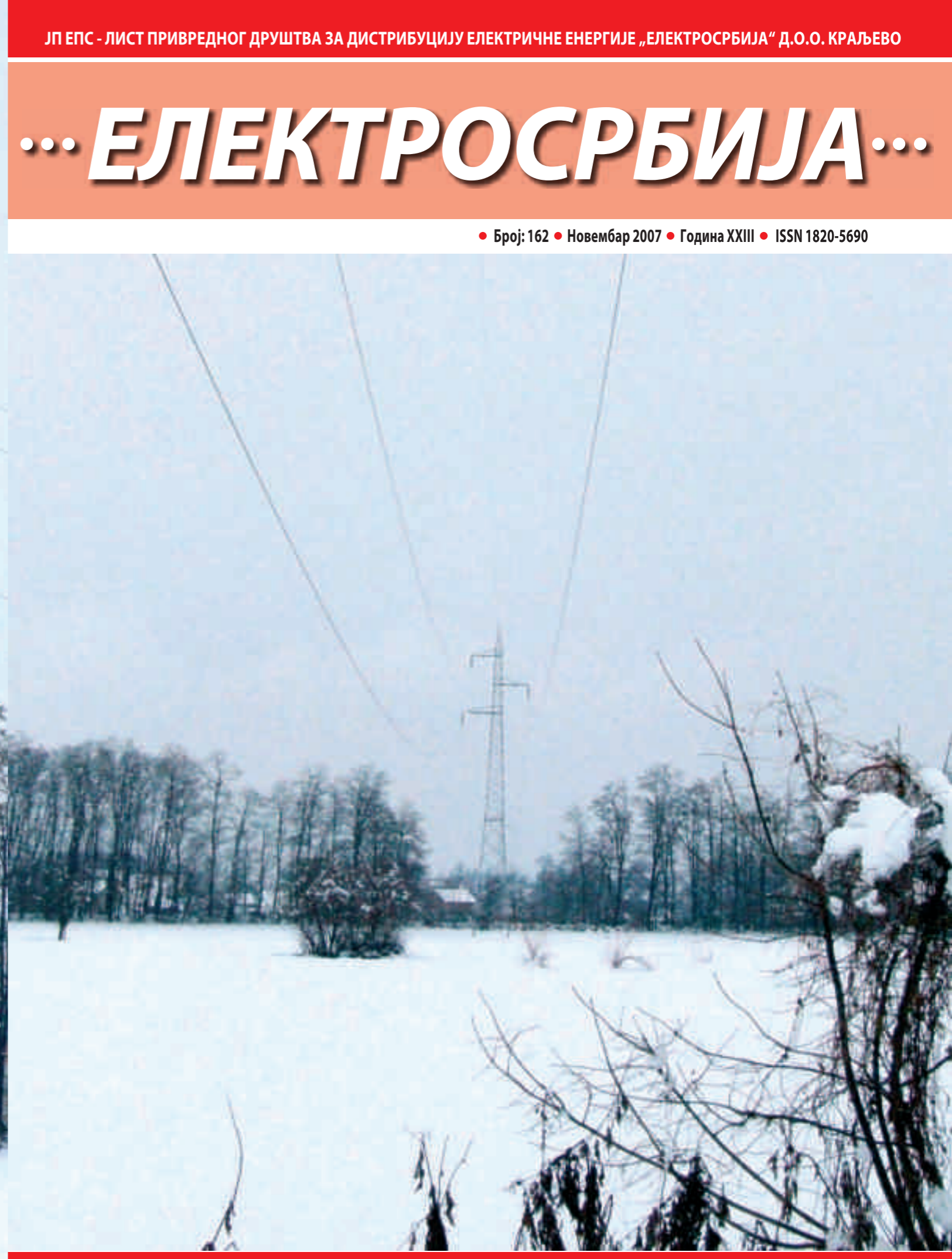

...ЕЛЕКТРОСРБИЈА...

• Број: 162 • Новембар 2007 • Година XXIII • ISSN 1820-5690

Први снег...

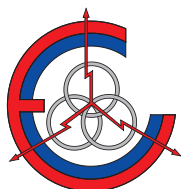
• ЕЛЕКТРОСРБИЈА

ОДВАЈАЊЕ ТРГОВИНЕ НА МАЛО: СПРЕМНО ДОЧЕКАТИ ОТВАРАЊЕ ТРЖИШТА • СТР. 5-6

Оснивач Привредног друштва
ЈП Електропривреда Србије

Генерални директор
др Владимир Ђорђевић

Издавач:

Привредно друштво
за дистрибуцију
електричне енергије
„Електросрбија“ д.о.о.
Краљево

Директор:

Десимир Богићевић, дипл.инж.ел.

Главни и одговорни уредник:

Перица Максић

Новинари и сарадници:

Радмила Весковић
Радослав Рики Гавриловић
Марина Миљковић Дабић

Редакцијски одбор:

Јулијана Максимовић
Дејан Владовић
Жељко Ђорђевић
Срђан Ђуровић
Ђорђе Павловић

Адреса редакције:

Димитрија Туцовића 5
36000 Краљево

Телефон: 036 304-178

Факс: 036 321-429

e-mail:

info@elektrosrbija.co.yu
perica.maksic@elektrosrbija.co.yu

Web site:

www.elektrosrbija.co.yu

Графичко обликовање:

Александар Ристић

Штампа:

М-граф, Крушевачки пут 66, 37240 Трстеник

Тираж:

2.500 примерака

САДРЖАЈ

	страна
Именовање Десимир Богићевић - директор ПД "Електросрбија"	3
Трговина на мало Спремно дочекати отварање тржишта	5-6
Златибор Ски центар Торник ускоро почиње са радом	7
Подела бесплатних акција јавних предузећа Чист политички маркетинг	8-9
Обновљиви извори енергије Урађена студија за МХЕ "Ћелије"	10-11
Стручни скуп у Лозници Мини хидроелектране на региону	11
Информатика Синергија 07 - "Speed of change"	13
Јубиларне награде Поступак пред миритељем	14
Правник вам одговара Право на јубиларну награду	15
Збивања у Синдикату Уместо подела - координације	16
Огранак ЕД Крушевац Кресање растиња и спорна питања у пракси	17
Кутак за ствараоце	18
Знамења Манастир Дивша	19

Десимир Богићевић - директор "Електросрбије"

Одлуком Управног одбора Електропривреде Србије од 6.11.2007. Десимир Богићевић, дипл.инж.ел. именован је за директора Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије "Електросрбија" Краљево. У свом првом обраћању на Пословодству ПД,

након именовања Богићевић је између осталог рекао: Од вас као најодговорнијих људи у огранцима очекујем да радите професионално и одговорно, да вам је "Електросрбија" први приоритет. Ми добро знамо како смо до сада функционисали, мање или више успешно од огранка до огранка и у целини, а сада ћемо се

морати потрудити да радимо што успешније, што подразумева низ обавеза и задатака.

Ефикасно и квалитетно обављање текућих радних задатака (наплата потраживања 100%, смањење губитака на планиране, одржавање ЕЕО као и поправљање имица електродистрибуције и "Електросрбије", код купаца кроз унапређење и коректност у односима, ефикасности и брзине реаговања на захтеве купаца), само су неки од притора директора Богићевића, на чему ће он инсистирати у предстојећем периоду.

- Одржавање слоге и тимског рада у колективу, повећање задовољства и мотивације запослених, а пре свега безбедности запослених, нешто је на шта сви морамо обратити додатну пажњу. Коректан однос са локалном Управом без обзира на политичку припадност, посебно у случајевима различитих коалиција, мора се имати професионални и коректан однос са локалним самоуправама, наравно у складу са Законом, подвукао је нови директор наше компаније.

Богићевић се посебно осврнуо на стриктно поштовање Закона, прописа, правилника у свим сегментима пословања. За законитост пословања, како је рекао, биће одговорни челници Дирекција и Огранака.

Поред текућих послова, "Електросрбији" непосредно предстоје велики послови попут завршетка процене основних средстава и попис по новим номенклатурама, даљи рад на QMC-у, увођење EMC-а,

затим OHSAS-а и интегрисаног система менаџмента квалитетом, издвајање трговине и нон-кор делатности...

- Из догађања у овој години, посебно у њеној другој половини, око финансијске неликвидности морају се извући поуке, завести финансијска дисциплина и реализација плана за 2008. годину вршити примерено финансијским могућностима. Веома озбиљан задатак коме пре свега директори огранака морају посветити знатно више пажње је унапређење рада и пословања новоформираних огранака, организационо јединство огранака, а самим тим и "Електросрбије". Огранци морају знатно више контролисати своје погоне и пословнице, истакао је новоименовани директор "Електросрбије" и наставио - Налози које ћете добити из Управе биће недвосмислени и јасни, а њихово испуњење мора бити ефикасно и 100%. Неће се толерисати никакви изговори ни подбачаји. Из тога произилази да ћемо радити на ефикасној организацији Управе. Као што ни место директора Привредног друштва није загарантовано, тако није ни директора огранака, ни директора дирекција ни Центра Управе. Од свих нас се очекује посвећеност послу, ефикасан рад и резултати.

На крају свог експозеа директор је најавио да ће у будућем периоду, присуство директора Привредног друштва и директора дирекција и Центра Управе у огранцима бити знатно веће, готово свакодневне.

Перица Максић

ДЕСИМИР БОГИЋЕВИЋ је рођен 1952. године у Милочају код Краљева где је завршио 4 разреда основне школе. Преостала 4 разреда Основне школе и Гимназију завршио је у Краљеву, а Електротехнички факултет - енергетски смер у Београд. Пре доласка у "Електросрбију", Богићевић је радио у средњој Електротехничкој школи у Јагодини као професор, и врло кратко у Фабрици каблова у Јагодини на пројектовању каблова. У "Електросрбију" Краљево, односно Електродистрибуцију, Богићевић долази 1980. у службу мерења и заштите. Након тога прелази у Пројектни биро "Електросрбије" где током петнаестогодишњег рада обавља послове пројектанта, одговорног и водећег пројектанта као и директора Пројектног бироа. У Техничком сектору Управе 5 година ради као шеф Службе за развој и инвестиције одакле одлази на место Техничког директора "Електросрбије" Краљево. Од 14.01.2005.године обављао је функцију заменика директора ПД "Електросрбија" д.о.о.Краљево, до именовања за директора. Члан је Извршног одбора CIGRE, Извршног одбора CIREDA и председник Секције С-6 CIGRE - дистрибутивни систем и дистрибуирана производња, а од 03.10.2007.године је потпредседник CIGRE СРБИЈЕ. Ожењен је и има једног сина.

Дејан Топличић заменик директора "Електросрбије"

ДЕЈАН ТОПЛИЧИЋ је рођен 1967. године у Врњачкој Бањи где је завршио основну школу.

Средњу математичку школу завршио је у Трстенику а 1993. године дипломирао је на Електротехничком факултету у Београду на одсеку за електроенергетски систем. Након кратког боравка у Енерготехнику свој радни век у ЕД Врњачка Бања започиње 1. јануара 1995. године

као референт за инвестиционо планирање и изградњу. Шеф Техничке службе постаје 1997. и тај посао обавља све до 2001. када је смењен и постављен за референта Службе одржавања. У августу 2004. године именован је за директора ЕД Врњачка Бања где остаје до марта 2007. године када прелази у Краљево на место директора за технички систем Огранка. Одлуком директора ПД 1. децембра ове године ступа на место заменика директора ПД. Ожењен је и отац је двоје деце. Живи у Врњачкој Бањи.

● Анђелка Јовановић директор Дирекције за ЕФП

Нови директор Дирекције за економско финансијске послове је Анђелка Милинчић Јовановић, рођена 1958. године у Александровцу. У том месту завршава основну и средњу школу и у року дипломира на Економском факултету, смер маркетинг. Након кратког задржавања у ПП Мерком, од 1992. године ради у крушевачкој "Инвест банци" на позицији директора сектора за кредите. Након тога постаје директор филијале

"Уникредит банке". Од јануара 2006. ради у "Електросрбији" на месту саветника директора за економске послове, све до 1. децембра ове године, када и званично ступа на место директора Дирекције за ЕФП. Удата је, има једну ћерку и живи у Крушевцу.

● Владовић на челу Дирекције за трговину ел. енергијом

Дејан Владовић је по струци дипломирани економиста. Основну и средњу школу је завршио у Краљеву, а на Економском факултету у Крагујевцу дипломирао је 1993. године. Након тога, радио је у приватном предузећу "Бета", затим се бавио сопственим приватним бизнисом, а од 1997. године је у "Електросрбији",

најпре као референт набавке и продаје електричне енергије, а од 2000.г. на месту шефа рачуноводства.

Од јула 2004.г. био је заменик директора Економског сектора. Од марта до новембра обављао функцију директора Дирекције за ЕФП а од 1. децембра преузима Дирекцију за трговину електричном енергијом. Има професионалну лиценцу овлашћеног рачуновође и интерни је ревизор у ПД "Дринско-лимске електране".

страницу уредио **Перица Максић**

● Именовања

На чело огранка ЕД Ужице од првог децембра налази се Владимир Доганџић. Досадашњи директор ЕД Ужице Милован Аћимовић именован је саветника директора "Електросрбије". На упражњено место директора за технички систем постављен је Бранимир Томић а за директора погона Врњачка Бања Дејан Стојковић. О овим кадровским променама у нашем листу, нешто више, писаћемо у наредном броју.

Спремно дочекати отварање тржишта

Формиран је Стручни тим ЕПС-а који треба да предложи структуру зависног привредног друштва за трговину електричном енергијом на мало - Према европским документима у области енергетике, тржиште енергентима мора бити отворено за конкуренцију

Одлуком генералног директора ЕПС-а, 1. новембра је формиран Стручни тим за припрему предлога организационе структуре посебног зависног привредног друштва ЈП-а ЕПС за обављање делатности трговине електричном енергијом на мало. На челу овог тима је Драгојло Бажалац. У складу са овом одлуком, уследило је и образовање стручних радних група у привредним друштвима за дистрибуцију електричне енергије. На челу Стручне радне групе ПД "Електросрбија" је Зоран Милашиновић. Овим је почео рад на издвајању делатности трговине електричном енергијом, а тиме и припрема за поступно отварање тржишта на мало за конкуренцију, што је и међународна обавеза Србије, у складу са ратификованим документима. Основни документ у овој области је Директива Европске уније о правилима за унутрашње тржиште електричне енергије (из 2003.г), као и Уговор о енергетској заједници југоисточне Европе (2005. г), чији је Србија потписник.

Стручни тим ЕПС-а треба да припреми анализу постојеће организационе структуре, послова, имовине и кадровске структуре за обављање делатности трговине електричном енергијом на мало. Такође, Стручни тим треба да анализира искуства у организовању делатности трговине на мало у државама региона, као и другим европским државама. **"Кључни задатак Стручног тима биће да предложи модел организационе структуре за обављање делатности трговине електричном енергијом на мало у засебан правни субјект - који би имао статус зависног привредног друштва и то путем организационог и статусног одвајања те делатности од дистрибуције електричне енергије. Треба нпр. да предложимо решење за обављање заједничких послова, шта би дистрибуција могла услужно да обавља за ПД Трговина, и**

обратно" каже председник Стручног тима Драгојло Бажалац.

Предложени модел мора да одговори на питања: од којих ће се организационих целина дистрибутера основати трговац на мало; начин и поступак статусног организовања; начела унутрашње организације са предлогом броја огранака и њихових овлашћења, средстава којима ће се основати ово ПД, који су ф и н а н с и ј с к и токови у наплати, а какви пословни односи између трговца на мало и ЕПС-а, колико ће запослених имати ово ПД, итд. Рок за завршетак овог посла је 29. фебруар 2008. године, а предлог правилника о организацији и систематизацији послова трговца на мало треба да буде готов до 20. априла. У овом обимном послу Стручном тиму помажу стручне радне групе у ПД-има за дистрибуцију електричне енергије. Према речима Зорана Милашиновића, Стручни тим је одржао састанак са стручним радним групама на коме су договорене прве активности и рокови. Читав посао припреме за формирање зависног ПД-а за трговину, требало би да буде завршен до 1. јула.

Према оквирном прегледу, делатност дистрибуције електричне енергије остала би: поуздана испорука електричне енергије законом утврђеног квалитета, одобравање и прикључење купаца, одржавање мерног места, читавање бројила, достављање података о утрошеној ел.енергији ПД-у Трговина, искључење купаца по налогу и сл. Делатност будућег зависног ПД-а

На челу стручног тима

▶▶ за трговину на мало била би набавка ел.енергије за потребе тарифних купаца, склапање уговора о продаји, израда планова читавања, преузимање података о утрошеној ел.енергији, формирање обрачунских елемената за израду обрачуна, израда и достављање рачуна и наплата, пријем и обрада рекламација купаца, анализа потрошње ел.енергије и планирање потреба, односи са купцима итд.

Искуства из окружења

"Мислим да ће користи имати оба дела ЕПС-а, и дистрибутивни, и онај који ће се бавити трговином. Са дистрибуције ће бити скинут део послова који јој и не припада, а доста оптерећује - односи са купцима и наплата. С друге стране, наплата потраживања долазиће на један рачун и средства ће моћи да се правилније деле. ПД за трговину мораће управо да ојача и унапреди сектор односа са купцима. С једне стране, имаће више контакта са новцем, али ће и трпети притисак јавности", оцењује Бажалац.

И шалтери у Дирекцији за трговину

Припреме за оснивање зависног привредног друштва чија ће приоритетна делатност бити трговина електричном енергијом на мало заправо је припрема ЕПС-а за услове поступног отварања малопродајног тржишта за конкуренцију. Србија и Црна Гора је, са још 6 земаља региона (Хрватска, БиХ, Албанија, Румунија, Бугарска и Македонија) октобра 2005. године у Атини потписала Уговор о енергетској заједници југоисточне Европе. Према овом документу, све земље чланице обавезне су да од 1. јануара 2008. године отворе тржиште електричне енергије и гаса за све потрошаче, осим за домаћинства. То значи да тзв. велики, односно квалификовани потрошачи добијају могућност да бирају од кога ће куповати

електричну енергију. До потпуног отварања малопродајног тржишта, што значи и за потрошаче из категорије домаћинства, мора доћи до 2015. године.

УХрватској електропривреди (ХЕП-у) делатност трговине је издвојена још 2003.г у посебно предузеће ХЕП-опскрба. Стотинак највећих предузећа у Хрватској још прошле године је добило могућност да бира од кога ће купити електричну енергију, а од летос то право има још око 100.000 правних лица. Међутим, они који имају испод 50 радника и годишњи промет мањи од 10 милиона евра могу на свој захтев да остану у систему ХЕП-опскрба и да плаћају цену из Тарифног система, као и домаћинства. Иако је на то обавезна тек 2015. године, Хрватска планира да од 1. јула 2008.г отвори тржиште у потпуности, односно и за снабдевање категорије домаћинства.

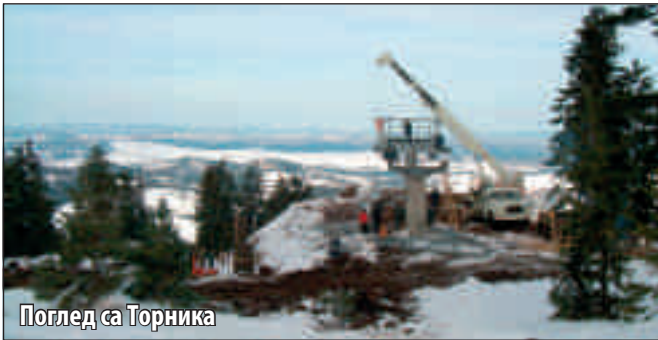
Основно је питање шта се у пракси променило за ХЕП и за потрошаче у Хрватској? Одговор је - за сада врло мало тога. Јер и у Хрватској, као и у Србији, цена електричне енергије је социјална категорија и под значајном је контролом владе. У таквим условима, Хрватско тржиште није занимљиво трговцима. Осим ХЕП-опскрбе, лиценцу је добила и словачка фирма "Корлеа", али су до сада сви квалификовани купци остали верни ХЕП-у. "ХЕП још увек пружа најбоље услове купцима", каже директор ХЕП-опскрбе Иван Мрљак. Директор конкурентске фирме "Корлеа" Фрањо Херцег оцењује да до промена неће ни доћи све док су цене у Хрватској такве какве јесу.

"Хрватска нам јесте најближи, али не и најбољи пример за организациона и статусна решења у формирању ПД-а које се бави трговином. Зато ће Стручни тим размотрити праксу и многих других европских земаља. С друге стране, мислим да ће наше искуство у почетку бити слично хрватском, тј. вероватно се ништа спектакуларно неће десити све док је оваква цена електричне енергије. Међутим, ЕПС мора спремно да дочека тренутак кад буду отворена врата конкуренцији. У ту сврху је и предстојеће одвајање делатности трговине електричном енергијом на мало од производње и дистрибуције", закључује Драгојло Бажалац.

Радмила Весковић

Ски центар Торник ускоро почиње да ради

Торник, највиши врх планине Златибор са 1496м висине, у ово доба године је обично врло пуст. Али, ових дана је на њему врло живо, све ври од људи и технике. Почетак децембра је планиран за завршетак изградње најмодерније шестоседне жичаре на Торнику и радници краљевачке "Амиге", који су извођачи радова, упињу се свим снагама да све буде готово до предвиђеног рока. Чак су за потребе монтаже стубова и пратеће опреме, ангажовали хеликоптер швајцарске фирме "Helog Heliswiss", како би радове завршили у једном дану, без крчења шуме и прављења прилазних путева.

Поглед са Торника

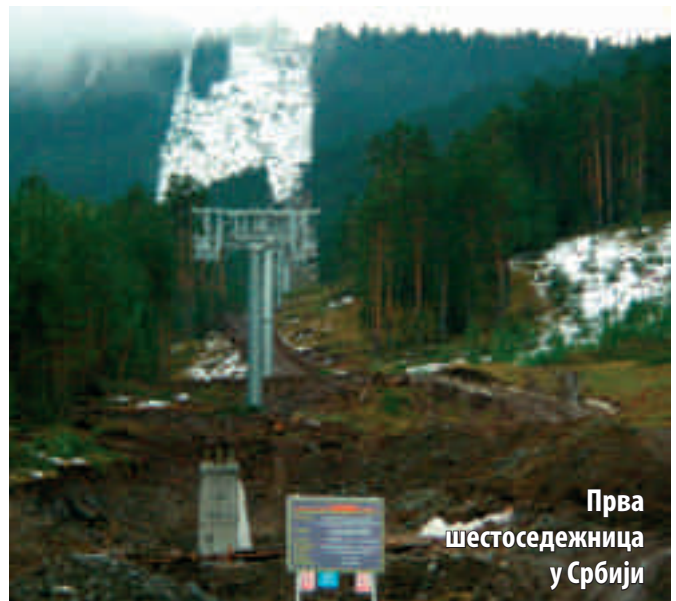
Радови на ревитализацији ски центра Торник, уништеног у НАТО бомбардовању 1999. године, почели су 27. јула ове године. Инвестицију коју чине увезена опрема у вредности 3,4 милиона еура, грађевински радова 22,5 милиона динара и електро-машинских радова 34 милиона динара у потпуности финансира Влада Републике Србије, посредством Јавног предузећа "Скијалишта Србије". Опрема која се уграђује је исклопиви шестосед француског произвођача "Romagalski S.A.", брзине 5 m/s и капацитета 3000 скијаша на сат. Жичара, дужине 1650 м, савладава висинску разлику од 374 м. Монтажом ове жичаре и два ски лифта Златибор ће добити 5 стаза укупне дужине 7000 м, чиме ће ова планина употпунити своју туристичку понуду. За следећу годину планирана је изградња вештачког језера, које ће зими служити за прављење вештачког снега, а лети ће се користити као купалиште.

Овако обимни радови и планови, као и очекивани повећан број захтева за добијање електроенергетске сагласности будућих објеката у близини скијалишта, захтевају изградњу нове трафостанице ТС 35/10 kV "Рибница". За њену

изградњу су већ извршене одређене припреме везане за полагање кабловског вода 35 kV од ТС 110/35 kV "Златибор 2" до ТС 35/10 kV "Рибница" (трасирање, решавање имовинско-правних односа, набавка кабла), а остали радови планирани су за следећу годину, кад то временски услови дозволе.

За ову скијашку сезону сигурност напајања обезбеђена је изградњом нове ТС 10/0.4 kV "Скијалиште 1 - Нова", која се налази у подножју Торника, а у чијој близини је планирана изградња ТС 35/10 kV "Рибница". Укупна вредност уговорених радова изградње индивидуалног прикључка скијалишта "Торник", које је у потпуности финансирала ПД "Електросрбија" д.о.о. Краљево, износи преко 76 милиона динара. ТС 10/0.4 kV "Скијалиште 1 - Нова", снаге 2x1000 kVA, направљена је у рекордно кратком року. За мање од месец дана извршени су грађевински радови, ископ за кабловски вод 10 kV, положен кабловски вод од стуба далековода 10 kV за Рибницу до будуће ТС 35/10 kV "Рибница" и од ТС 35/10 kV "Рибница" до ТС 10/0.4 kV "Скијалиште 1 - Нова", монтиран и стављен под напон високонапонски блок и трансформатори, а чека се нисконапонски блок, који треба да испоручи "Амига" д.о.о. Краљево. Његовим монтирањем, ПД "Електросрбија" - Огранак Електродистрибуција Ужице спремно дочекује предстојећу скијашку сезону на Торнику.

Мила Ружић Петковић

Прва шестоседежница у Србији

Чист политички маркетинг

- Због, како оцењују, "популистичке предизборне кампање министра Динкића", синдикати великих јавних предузећа најављују штрајк

Предлог закона о подели бесплатних акција, након што су синдикати прикупили пола милиона потписа, готово годину дана чека да у републичкој скупштини буде стављен на дневни ред. Њиме је било предвиђено да запосленима и пензионерима јавних предузећа буде подељено 15 одсто акција, док би преосталих 15 одсто добили грађани који, у досадашњим приватизацијама, нису добили ни једну акцију од продаје друштвених предузећа.

У међувремену, Министарство економије и регионалног развоја, излази са предлогом да држава изједначи запослене у јавним предузећима са, како се процењује, око четири милиона грађана који у досадашњој приватизацији нису остварили право на бесплатне акције. У тој групи су запослени у државним органима, просвети, здравству, запослени у приватним предузећима, пензионери и пољопривредници, незапослени и студенти. Такав концепт поделе бесплатних акција, синдикати и запослени у јавним предузећима оценили су као чист политички маркетинг. И већина економиста мишљења је да би, у тој варијанти, "сви били на губитку, осим тајкуна, интересних група и трговаца акцијама".

Лидери синдикалних организација више великих јавних предузећа одбацили су предлог Министарства економије тврдећи да нису против поделе бесплатних акција свим грађанима Србије који до сада нису добили никакве хартије од вредности. Према Динкићевом предлогу, и запослени, и грађани добили би укупно 15 процената (а не ПО 15 одсто!), па није проблем закључити да је та варијанта лоша за све. Шта ће од тог предлога конкретно бити биће познато да краја године, када би Влада Србије, према речима министра економије, требало да усвоји измене Закона о приватизацији јавних предузећа, као и Закон о бесплатној подели акција. У сваком случају, из Министарства економије поручују да ће бесплатним акцијама моћи да се тргује тек када се формира тржишна цена како би се спречиле преваре и злоупотребе.

Пола евра за сваког?

Шта ће грађани стварно добити, колика ће бити почетна, номинална вредност њихових "папира"? Министарство економије до сада није изашло са неком званичном проценом, али је у једној ТВ емисији помињана цифра од око хиљаду евра. Ако се то помножи са четири милиона (грађана), испада да ће бити подељено четири милијарде евра. То, опет, ваљда треба да значи да се вредност шест јавних предузећа (НИС, ЕПС, Телеком, Аеродром, ЈАТ и Галеника) процењује на око 30 милијарди евра?! Економисти кажу - претерано, бар у овом тренутку, па чак и за неколико наредних година. Према њиховим грубим проценама, јавна предузећа у овом тренутку вреде око шест милијарди евра. Ова процена условљена је садашњим техничко-технолошким и финансијским перформансама ових предузећа. Улагањима која, међутим, не могу бити мала, и њихова вредност се знатно подиже.

Петнаест одсто од поменутих шест милијарди износи 900 милиона евра. Кад се то расподели на четири милиона грађана, сваки од њих требало би да добије нешто више од 220 евра (додуше, распоређено на више година и у зависности од темпа којим јавна предузећа буду улазила у приватизацију).

Кад је конкретно ЕПС у питању, потребно је најпре сачекати да тржишна вредност фирме порасте. Овако, велика би била вероватноћа да грађани добију акције које, због ниске цене струје - мало вреде, а да их затим на берзи купе крупни инвеститори.

Милан Ковачевић, председник Балканске мреже енергетичара југоисточне Европе сматра да је тренутна приносна вредност ЕПС-а, која се рачуна на основу цене струје (киловат-сат сада је 4,6 евроценти), 13,5 милиона евра:

- У том случају, пакет од 15 одсто вредео би свега два милиона евра што, подељено на четири милиона грађана даје суму од свега пола евра по становнику!

Против истовремене ваучеризације

Искуства земаља у окружењу: Словачке, Бугарске, Румуније, које су продале своја јавна предузећа на овакав начин веома су лоша. И

▶ потпредседник владе Божићар Ђелић каже да "ниједна земља у транзицији није била довољно луда да спроведе ваучеризацију акција свих јавних предузећа одједном и да постоје оправдани разлози зашто то није учинила". Он, додуше, сматра да захтеви синдиката запослених у јавним предузећима да добију бесплатне акције у истом износу као и остатак грађана нису реални:

- Инфраструктурна предузећа није направила једна група људи, него су она део нечега што су сви грађани направили кроз неколико генерација, па претензије синдиката да имају исто колико и остатак земље нису оправдане.

Због неслагања са актуелним предлогом поделе бесплатних акција, Конфедерација слободних синдиката ЈП најавила је "радикалне видове синдикалне борбе како би се заштитили радници, њихова животна права и егзистенција". У те сврхе планиран је и једносатни штрајк упозорења у подне 22. новембра. Како могу бити исти они који су радили 30 и 40 година у неком јавном предузећу, с онима који немају ни дана радног стажа? питање је које ових дана постављају радници и синдикати

јавних предузећа. Према рачуници Вељка Милошевића, председника Самосталног синдиката енергетике и петрохемије, грађанин који има право на бесплатне акције неће добити око хиљаду евра, већ максимално 60-70 евра.

- Ми тражимо да од 30 одсто акција у предузећу, до 30 одсто добију запослени и бивши запослени, а преостало да иде у Приватизациони регистар. Тако, на пример, ми можемо добити 11 одсто, а регистар 19 - објашњава Милошевић.

У међувремену, замисао министра економије као да је последњих дана мало "омекшала". Јер, Динкић најављује да би запослени у ЈП могли по нижој цени и да купе додатне акције, уз оне које ће им бесплатно припасти. Тај проценат укупног капитала могао би да буде, према садашњем предлогу, између два и четири одсто. У сваком случају, изгледа да предлог није коначан, па треба веровати да ће низ сусрета министра Динкића са представницима синдиката јавних предузећа бити прави крај пута који је доказ како новац понекад уклања нерилике, али их и ствара.

М.М. Дабић

Проглас Синдиката ЕД Србије

ШТА ТРЕБА ДА ЗНАТЕ О ПОДЕЛИ БЕСПЛАТНИХ АКЦИЈА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

1. РЕШЕЊА КОЈА ПРЕДВИЂА ТРЕНУТНО ВАЖЕЋИ ЗАКОН О ПРИВАТИЗАЦИЈИ:

- поделу 15% акција запосленима у јавном предузећу и поделу још 15% акција јавних предузећа грађанима Србије који то право до сада нису реализовали.
- и грађани и запослени у јавним предузећима добијају кроз акције противвредност 200 евра по години стажа.
- ове акције би се поделиле тек након завршетка приватизације јавних предузећа
- тренутни рок за приватизацију је крај 2008. године а подела акција до краја 2010. године.
- држава остаје власник 70% акција јавних предузећа од чега може продати 19% како не би изгубила контролни пакет акција.

КОМЕНТАР: Ако би се приватизација спровела на овај начин **сви запослени и пензионери** у Србији укључујући и раднике јавних предузећа добили би **укупно 15+15=30%** акција јавних предузећа.

Сви запослени и пензионери у Србији (око 2,5 милиона) деле 30% акција.

НЕДОСТАТАК: Спроведећи поделу бесплатних акција на овај начин велики број пензионера неће дочекати 2011-ту годину и могућност да за свој стаж упише акције чиме ће изгубити могућност да свом потомству остави бенефиције свог часно одрађеног радног века.

2. ШТА „НУДИ“ МЛАЂАН ДИНКИЋ

- Пренос **само 15% акција** јавних предузећа у приватизациони регистар. По продаји акција од стране приватизационог регистра **свим пунолетним грађанима** Србије било би исплаћено наводно по 1000 евра независно од чињенице да ли су уопште икада игде радили.

- Запосленима у јавним предузећима нуди се **ништа** једино да као грађани добију наводних 1000 евра као и онај који никада нигде није радио.

- Држава остаје власник 85% акција

- 15% акција јавних предузећа које би држава пренела у приватизациони регистар продала би по вишеструко нижој вредности од тржишне што би купцу омогућило двадесетоструку зараду у веома кратком року.

КОМЕНТАР: Одговорно тврдимо да је немогуће за 4 милиона грађана Србије обезбедити обећаних 1000 евра, јер је за то потребно 4 милијарде евра, односно треба продати јавна предузећа за 27 милијарди евра да би 15% износило 4 милијарде евра. Камо лепе среће да је тако. Нажалост господин Динкић ће на овај начин моћи да исплати највише 250 евра и ништа више.

Сви грађани Србије (око 4 милиона) деле само 15% акција.

3. ШТА ТРАЖИ ТВОЈ СИНДИКАТ

- **одмах** и неизоставно **поделу 15% акција** јавних предузећа свим запосленима и бившим запосленима у јавним предузећима, у висини од 200 евра по години стажа, **не чекајући завршетак приватизације** јавних предузећа. С обзиром да запослени не могу искористити свих 15% неискоришћени део акција пренео би се Пензионом фонду, чиме се обезбеђује уредна исплата пензија пензионерима.

- **одмах** и неизоставно поделу додатних **15% акција** јавних предузећа свим грађанима Србије и пензионерима који то право до сада нису искористили у износу од 200 евра **по години стажа, не чекајући завршетак приватизације јавних предузећа.**

УЗМИМО СВОЈЕ АКЦИЈЕ ОДМАХ

**Не чекајмо милост појединих министара да пред
изборе на јефтин начин скупљају гласове
неинформисаних грађана.**

Урађена студија за МХЕ "Ђелије"

- Уз позитивну оцену утицаја МХЕ на окружење и друге погодности, у студији је назначено да би укупне инвестиције за овај објекат износиле око 3,2 милиона евра

Већ дуже време, добри познаваоци прилика у електропривреди наше земље упозоравају надлежне органе да је у последњих деценију и по конзум Србије повећан за 5,86 милијарди киловат-часова, а да у том времену није изграђена ниједна хидроелектрана. Због те чињенице ЕПС сваке године, посебно у грејној сезони, је принуђен да увози одређене количине струје, коју плаћа по знатно вишој цени од оне по којој је дистрибуира својим купцима.

С обзиром да ће потрошња и надаље расти, неопходно је градити нове производне капацитете и користити све расположиве потенцијале. То је био и разлог да Агенција за енергетску ефикасност Србије наручи "Студију оправданости са идејним пројектом МХЕ на језеру "Ђелије", коју је финансирала Европска агенција за реконструкцију а урадио Институт за водопривреду "Јарослав Черни". Залагањем Стручне радне групе за мале електране ПД "Електросрбија" је поменуто студију добила на коришћење.

Циљ овог пројекта је пуно искоришћење поменуте акумулације, која сада служи за водоснабдевање грађана Крушевца и околине, која би се инсталацијом опреме за МХЕ и производњом електричне енергије из обновљивог извора, постигао основни постулат будућег развоја енергетских капацитета на основама концепта одрживог развоја. Економски циљ овог подухвата је постизање укупног синергетског ефекта инвестиција у брану и акумулацију са додатним инвестицијама за МХЕ "Ђелије" инсталисане снаге 4,9 MW.

По речима дипл.ел.инж. Бојана Лазаревића, председника Стручне радне групе за мале хидроелектране на подручју "Електросрбије", која је ангажована на овом пројекту, ради се о производњи електричне енергије на нивоу од око 12,9 GWh/год, са укључењем директно на дистрибутивну мрежу 35 kV. То би уз остале повољне ефекте које пружа МХЕ у виду тзв. "вршне енергије", реактивне енергије, стабилности напона, обртне резерве

и брзог укључења максималне снаге биле додатне предности. Истовремено, овај подухват био би и атрактиван са становишта потенцијалних инвеститора да у њега уложи капитал на принципима привредног рачуна којим ће се повратити уложена средства и остварити респективна добит.

Од инжењера Лазаревића сазнали смо и многе друге занимљиве податке везане за пројекат изградње мале централе на реци Расини. Тако, на пример, чули смо да је са хидролошког становишта профил делимично изучен пошто су на њему постојала систематска посматрања водостаја и мерења протицаја пре изградње бране "Ђелије". Што се тиче броја и типа производних агрегата, усвојено је да се у МХЕ "Ђелије" угради велики ($Q=10\text{m}^3/\text{sec}$) и један мали ($Q=1\text{m}^3/\text{sec}$) за рад са протоком гарантованог протицаја. Иначе, централа је предвиђена за паралелан рад са електропреносном мрежом, са сталном или повременим предајом електричне енергије у мрежу, без могућности изолованог (острвског) рада, док би режим рада агрегата био такав што би велики агрегат радио са дневним укључењем и искључењем у периодима више тарифе цене електричне енергије, док би мањи радио непрекидно. Инсталисани проток на малом агрегату изабран је према гарантованом протоку бране "Ђелије", која се у досадашњој пракси испушта минимално око 1m^3 у секунди. Предвиђено је да ова мала електрана произведену енергију продаје електропривреди на 35 kV-тном напону, преко надземног вода 35 kV, дужине око 4 км, у постојећој ТС 35/10 kV "Купци".

- У студији је дата и оцена утицаја МХЕ на окружење, - каже инжењер Лазаревић и додаје: Искоришћење гарантованог еколошког протока од $0,56\text{m}^3/\text{сек}$. није спорно, јер се та вода испушта из акумулације и сада је права штета што се то обавља без успутног енергетског коришћења. Са просторног становишта, централа заузима занемарљиво мало

Акумулационо језеро "Ђелије" - место изградње МХЕ

простора (све се своди на зграду 15x10м) и као таква није у било каквој колизији са другим корисницима тог простора. Изградња ове централе побољшава и услове за евакуацију великих вода јер њен инсталисан капацитет од 10 м³ у секунди представља неку врсту додатног испуста, који омогућава флексибилније и поузданије управљање излазним протоцима у периоду припреме за пријем поплавног таласа.

Од значаја је и то што та мала електрана не би имала никакав утицај на климатске промене, режиме подземних вода и геоморфолошке и сеизмичке прилике. Реализацијом хидроелектране омогућава се бржа и чешћа измена вода у акумулацији, која својом турбулизацијом излазног протока доводи до обогативања воде кисеоником, што може да има позитивно деловање на стање квалитета воде у акумулационом језеру и на реци Расини у низводном делу њеног тока. Ова МХЕ омогућила би и знатно боље одржавање свих објеката бране и акумулације, јер би један део трошкова одржавања примио на себе хидроенергетски корисник. То представља велику предност и ту чињеницу треба предочити органима водопривреде током процедуре тражења сагласности за реализацију овог подухвата.

Важно је и то што пројекат МХЕ "Ђелије" нема неповољних социјалних ефеката (нема расељавања, експропријације земљишта, пренамене површина итд). Напротив, ови ефекти су позитивни будући да производни објекат ствара здраву предузетничку климу са позитивним утицајем на непосредно и шире социјално окружење.

На крају разговора, инжењер Лазаревић је истакао да је урађена и спецификација са техничком структуром

у којој је процењено да би грађевински објекти (израда грађевине за МХЕ, приступни пут и далековод дужине 5 км) износили 30.195.000 динара, док би опрема, која обухвата: велики и мали агрегат, кран, трафое 35/10 kV, разводни орман, разводна постројења 10 и 35 kV, мерне групе, инсталације и телекомуникациони уређаји и

Технички савет о МХЕ

На седници Техничког савета ПД "Електросрбија", одржане у Краљеву, поред осталог, разматран је и извештај о раду Стручне радне групе за мале електране, који је поднео председник Бојан Лазаревић. Тада је закључено да је потребно у Плану за 2008. годину предвидети средства за реконструкцију и адаптацију постојећих МХЕ и покренути поступак за изградњу МХЕ "Ђелије". Први корак у том послу треба да буде израда главног пројекта за изградњу МХЕ и прикупљање неопходне документације.

канцеларијски намештај - 221.444.000 динара. У спецификацији инвестиција наведена су и оснивачка улагања за техничку документацију, надзор и дозволе као и трошкови инвеститора за време изградње, који би укупно износили 14.940.000 динара. Ако се овоме дода да основна средства износе 266.579.000 динара, а обртна средства - 1.245.000, онда укупна инвестиција МХЕ "Ђелије" вредела би 267.824.000 динара, односно 3.226.800 евра.

Радослав Гавриловић

СТРУЧНИ СКУП У ЛОЗНИЦИ

Мини хидроелектране на региону

- Као предавач, у раду трибине учествовао је и дипл.ел.инж. Бојан Лазаревић, председник Стручне радне групе за мале хидроелектране на територији ПД "Електросрбија"

У организацији Инжењерске коморе Србије и Регионалне канцеларије Ваљево, крајем октобра у Лозници је одржана трибина под називом "Мини хидроелектране на региону". Као предавач, у раду овог стручног скупа учествовао је дипл.ел.инж. **Бојан Лазаревић**, руководилац Сектора одржавања у Огранку ЕД Крушевац и председник Стручне радне групе за мале хидроелектране на територији ПД "Електросрбија" Краљево.

У уводном делу излагања предавач је говорио о категоризацији мини хидроелектрана и њиховом месту и третману у Стратегији развоја енергетике Републике

Србије до 2015. године, затим о МХЕ на територији ПД "Електросрбија" са приказом тренутног стања објеката, као и о самосталној и заједничкој изградњи са приватним инвеститорима. Посебну пажњу посветио је регулативи (законима, прописима, препорукама и другим актима), начину прибављања енергетских дозвола и лиценци за обављање делатности производње електричне енергије. Истовремено је указано на процедуру за изградњу МХЕ за приватне инвеститоре, односно шта је све потребно да би се изградила мала хидроелектрана. У завршном делу предавања, уз примере из праксе земаља у региону и навођење обновљивих извора енергије и корисних линкова, инжењер Лазаревић је указао на перспективу и концепцију даљег развоја, али и на препреке које стоје на путу будућег развоја ових производних капацитета.

У разматрању назначене теме, Лазаревић је нагласио да "Србија располаже хидроенергетским потенцијалом који је вредан поштовања, али реализација његове експлоатације зависи од обезбеђења услова за коришћење. Иако је и до сада изградња МХЕ била дозвољена, ови објекти нису изборили своје адекватно место у енергетици Републике Србије. У недостатку дугорочног стратешког, економског и енергетског интереса државе и усмерења, утемељеног на одређеним програмима развоја и изградње малих хидроелектрана, заснованог на рационалном енергетском искоришћавању малих водотока, без заокружења техничке и правне регулативе, непостојања организационе структуре као и стимулативних мера, изостала је адекватна валоризација ових хидропотенцијала у Србији, о чему сведоче и досадашњи резултати. Једно је сигурно, а то је да мале електране не могу покрити дефицит, али га бар могу ублажити."

Важно је, на крају, поменути да је предавање пропраћено презентацијом која ће бити постављена до краја године на интернет страни Стручне радне групе.

С обзиром да је учешће у раду стручног скупа у Лозници представљало један вид активности Стручне групе, значајно је рећи да је овај тим формиран у мају

прошле године одлуком директора ПД "Електросрбија" и да су у његовом саставу, поред председника Лазаревића и чланови: Александар Петровић, из огранка ЕД Ваљево, Иван Станић, из Погона у Ивањици и Дејан Филиповић, из огранка ЕД Ужице. Задаци Стручне радне групе су обимни и разноврсни, а као примарни наведени су: праћење регулативе и њена примена, израда евиденције постојећих малих хидроелектрана на подручју ПД "Електросрбија" и предлози концепције њиховог даљег развоја. Такође, међу важне задатке спада и обрада захтева потенцијалних инвеститора за изградњу малих хидроелектрана. Иначе, један од приоритетних задатака, предвиђених планом рада је спровођење неопходних активности за поновно пуштање у рад МХЕ "Моравица" у Ивањици, која је тренутно ван функције јер је грађевинска инспекција забранила даље коришћење овог објекта док се не отклоне недостаци који представљају непосредну опасност по стабилност објекта и безбедност и здравље људи. Поред ових заједничких задатака, председник има обавезу и да учествује у раду Стручног тима ЕПС-а за одређивање цене киловат-часа електричне енергије произведене у малим електранама.

Р.Гавриловић

Подвиг у ЕД Краљево

Почетком новембра радници ЕД Краљево уз помоћ колега из "Електромонтаже" успешно су завршили деликатан задатак. Због изградње новог моста на Ибру у Краљевоу било је неопходно измештање постојећих 10 kV каблова на нове позиције.

Због честих радова током последњих година на потезу око Ибарског моста стари каблови су у доброј

мери били оштећени, па је уз испуњавање одређених услова измештање ових каблова и добро дошло, каже у разговору за наш лист Дејан Радосављевић, шеф Службе за инвестиције и надзор у ЕД Краљево и наставља: "Сада су каблови у кабловској канализацији, што је био велики недостатак раније а канализација ће касније послужити и за полагање оптичког кабла. Ми смо очекивали да током полагања буде великих механичких напрезања па је и то био један од разлога за куповину управо овог ХНР 84-А 3x150 мм кабла, произвођача "Новкабел" из Новог Сада".

Према речима Радосављевића, ради се о појачаном каблу са изузетним механичким карактеристикама, који је притом отпоран на све вибрације и остале механичке утицаје који су могући на друмском мосту.

Десет kV каблови положени преко моста служе за резервно напајање за ТС "Београдска - 1" и ТС "Пљакин шанац". Грађевински радови су били у ингеренцији општине Краљево, а ЕД је набавила кабал и извела радове на постављању у укупној дужини од 900 метара.

Ово је највећи 10 kV кабал који је ЕД Краљево у својој историји до сада положила.

Гордана Поповић

Синергија 07- „Speed of change“

Овогодишња, седма по реду, Синергија одржана је у просторијама Мастер центра у Новом Саду у периоду од 16. до 19. октобра. Водећа ИТ конференција на овим просторима, окупила је преко 1250 ИТ стручњака који су током четири дана прошли кроз конференцијске сале Мастер центра. Истовременим радом у седам сала одржано је 105 предавања из 12 области, а од 90 предавача, њих 20 је дошло из иностранства, међу којима и стручњаци из централе Microsofta.

Главно, уводно предавање одржали су Дејан Цветковић, директор Microsofta у Србији и Никола Мирчић, директор Синергија конференције. Цветковић је, између осталог, истакао да је „циљ Синергије да се пажљиво и педантно исцрта технолошки пасош који читаво ово друштво може брже и ефикасније да доведе до нивоа развијених земаља“.

Синергија 07 је обухватила три битне области. Главна тема била је примена постојећих решења, где су кључно место заузели оперативни системи Windows Vista и верзија 2007 Microsoft Office система и модели њихове успешне примене у савременом пословању. Презентовани су и нови производи, као што је Office Communication Server 2007, који је на Sinergiji представљен само један дан после светске промоције, а најављени су и Microsoftови производи који ће бити представљени у првој половини 2008. године, нови Windows Server, SQL Server и Visual Studio. Трећа важна тема била је интеграција ИТ-ја у проверене моделе пословања, о чему су у серији предавања говорили успешни домаћи менаџери попут Веселина Јевросимовића, председника ComTrade групе, и Слободана Радића, директора HP- а у Србији.

Задовољство да присуствују овој, водећој ИТ конференцији у региону имали су Јелена Ђурчић, Жељко Ђорђевић, Дејан Полуѓић из Центра за информатику и телекомуникације као и Бранко Мирковић из Електродистрибуције Шабац и Жељко Ненадић из Електродистрибуције Лазаревац. Присуство на конференцији нам је омогућило увид у нове Microsoftove технологије, а како сви корисници информационог система „Електросрбије“ свакодневно користе неки од Microsoftових производа, искуство стечено овом приликом ће нам бити од велике помоћи у будућем развоју.

Гост из Грчке, Vladimiro Lefteris, говорио је о свим новитетима које доноси верзија 2008 Windows Servera и презентовао многе од предности које ће ИТ администраторима донети нови Microsoftov

оперативни систем. Web developeri су имали задовољство да слушају одлична предавања госта из Microsofta Немачка, Maria Briana који је представио нове производе намењене развоју Web садржаја. Директор развојног тима Microsofta за SQL Server Драган Томић одржао је предавање о новим могућностима које доноси SQL Server 2008, а то су, превасходно, два нова типа података Geometry и Geography Spatial Data који проширују могућности у областима као што су геодезија и системи за глобално позиционирање.

У складу са главном темом конференције, применом ИТ решења, одржан је курс „Master of Deployment“ на којем су учесници Sinergije могли да науче како да могућности и снагу информационог технологија на најбољи начин предоче менаџерима у компанијама у којима раде, како да их заједно укупно примене и из тога извуку максимум.

Информатичари из "Електросрбије" на Sinergiji

Конференција је имала и одличан пратећи програм. Sinergija Expo био је место окупљања учесника у паузама између предавања. Ту су своје место нашли штандови пријатеља и спонзора Синергије, којих је ове године било преко 25, а међу њима се посебно издваја компанија Desk из Београда, која је захваљујући високом квалитету својих рачунара и сервера заслужила да по други пут буде хардверски партнер Синергије. У Expo простору су се нашли и CRM Lounge, као посебно место за опуштање, Health Corner, HD биоскоп, као и HandsOn лабораторија, у којој су посетиоци могли да испробају презентационе технике. Овде је уживо могао да се испроба и симулатор вожње DriveOn, који се на финалу Microsoftовог програмерског такмичења „Imaging Cup“ пласирао међу првих шест у свету.

Јелена Ђурчић

Поступак пред миритељем

Поводом захтева више радника да им по новом Колективном уговору буду ретроактивно исплаћене јубиларне награде, спор се води пред миритељем - Први пут у ПД "Електросрбија" један спор из области радних односа води се на основу Закона о мирном решавању радних спорова

Неколико запослених у "Електросрбија" д.о.о. Краљево поднело је захтев да им буду исплаћене јубиларне награде за 10, 20 или 30 година рада у ЕПС-у које им нису исплаћене претходних година, јер нису испуњавали услов у погледу непрекидног рада у Електропривреди, сходно тада важећем Посебном колективном уговору. Према њиховом мишљењу, основ за ово потраживање је нови Колективни уговор (КУ) за "Електросрбија" д.о.о. Краљево, закључен 11. јануара ове године.

Према члану 42. овог Колективног уговора запослени имају право на јубиларну награду за рад у Електропривреди за 10,20 и 30 година рада. У другом ставу се прецизира да се под радом у Електропривреди сматра рад у ЈП ЕПС, његовим зависним привредним друштвима и њиховим првним претходницима. Међутим, пре потписивања овог КУ између синдиката и послодавца у "Електросрбија" д.о.о. Краљево,

Закон о мирном решавању радних спорова

Овај Закон је донет 2004. године. Њиме се уређује начин и поступак мирног решавања колективних и индивидуалних радних спорова, избор, права и обавезе миритеља и арбитра и др. од значаја за мирно решавање радних спорова. Колективним радним спором сматра се спор поводом закључивања, измена и допуна или примене колективног уговора, остваривања права на синдикално организовање и штрајк. Индивидуалним радним спором Закон дефинише спор поводом отказа уговора о раду и исплате минималне зараде. Миритељ је лице које пружа правну помоћ странама у колективном спору, а арбитар лице које одлучује о предмету индивидуалног спора. Миритеље/арбитре бира Републичка агенција за мирно решавање радних спорова.

Једно од основних начела овог закона је добровољност, тј. слободна воља страна у спору да одлуче о приступању мирном решавању спора. У делатностима од општег интереса, или оним у којима би прекид рада могао да угрози живот и здравље људи, или да нанесе штету већих размера, стране у колективном спору дужне су да приступе мирном решавању.

Индивидуални спор може да се решава пред арбитром ако су предмет спора отказ уговора о раду, или исплата минималне зараде.

примењивао се Посебан колективни уговор за ЕПС који је у члану 56. предвиђао право запосленог на јубиларну награду за 10, 20 или 30 година *непрекидног рада* у Електропривреди. Радници који претходних година нису испуњавали услов у погледу непрекидног рада, процењују да им према новом Колективном уговору (који не предвиђа поменути услов) припада јубиларна награда. И став синдиката био је да овим радницима треба да буду исплаћене јубиларне награде, да верност ЕПС-у треба наградити и да не треба да им буду ускраћене награде зато што је у раду било краћег прекида.

У циљу решавања овог спора, на основу Закона о мирном решавању радних спорова, ангажован је миритељ. Наиме, према члану 18. овог Закона, у делатностима од општег интереса, у које спада и електропривреда, стране у колективном спору су дужне да приступе мирном решавању спора. Колективним радним спором, у смислу поменутог закона, сматра се и спор поводом примене колективног уговора. Тако је у овом спору око јубиларних награда ангажован миритељ лице које пружа помоћ странама у колективном спору. У овом случају овлашћени миритељ Републичке агенције за мирно решавање радних спорова је Предраг Петровић, дипломирани правник из Краљева.

До 14. новембра одржане су две расправе Одбора за мирне, који чине миритељ Предраг Петровић (као председавајући), овлашћени представник пословодства и овлашћени представник Синдикалне организације. С обзиром да на другој расправи није усвојена заједничка препорука, миритељ је, како предвиђа Закон, странама у спору уручио своју Препоруку којом предлаже "да закључе споразум којим ће се утврдити да одредбу чл. 42 КУ треба тумачити и примењивати тако да запосленима признају право на јубиларну награду за рад кад наврше 10, 20 и 30 година рада код послодавца непрекидно или са прекидима", којом је подржан став послодавца. Синдикат ће се изјаснити након што препоруку буде размотрио надлежни орган Синдикалне организације.

Према Закону о мирном решавању радних спорова, поступак мирне окончава се пред Одбором ако стране у спору закључе споразум у року од 30 дана од дана отварања расправе. Ако се поступак не оконча у том року, миритељ распушта Одбор и наставља поступак мирне непосредним контактом са странама у спору. У том случају миритељ пружа помоћ странама да се састану, расправљају и закључе споразум.

Р.Весковић

Право на јубиларну награду није везано за непрекидни рад

Звонимир Ћирић из ЕД Крушевац пита: Остварио сам право на јубиларну награду за 10 и 20 година. Награда за 30 година није ми исплаћена из разлога што сам у периоду од 1997-2000 год. радио у другој фирми. Наредне године пуним 30 година рада у ЕД Крушевац не рачунајући време које сам радио у другој фирми. Имам ли право на јубиларну награду?

- Јубиларна награда исплаћује се под условима, на начин и у роковима предвиђеним Колективним уговором за ПД "Електросрбија" Д.О.О. Краљево.

У члану 42 Колективног уговора, који се примењује од 15. 01. 2007. године прописано је да запослени има право на јубиларну награду за рад у Електропривреди Србије: за 10, 20 и 30 година. Под радом у Електропривреди Србије сматра се рад у ЈП ЕПС, његовим зависним привредним друштвима и њиховим правним претходницима.

Јубиларна награда се исплаћује у месецу у којем запослени стиче право на јубиларну награду.

Произилази да право на јубиларну награду више није везано за непрекидни рад у Електропривреди Србије како је то било предвиђено Колективним уговором који је био на снази пре 15. 01. 2007. године, па се господин Ћирић основано може надати да ће му награда бити исплаћена.

Поставља се, међутим, питање дали ову награду могу сада добити запослени који су укупан рад у ЕПС-у од 10, 20 и 30 година остварили током претходних година, али због тада важећег критеријума да рад буде непрекидан то право нису реализовали.

Нажалост, ова категорија запослених то право не може сада остварити, поред осталог и из разлога што се ни један пропис па ни Колективни уговор не може примењивати на случајеве који су се догодили пре његовог ступања на снагу, односно не може се примењивати ретроактивно. Са друге стране, средства за ове намене планирају се и обезбеђују у складу са општим актом који тренутно важи.

Ђорђе Павловић, дипл. правник

Поклон школи из Александровца

ОШ „Аца Алексић“ из Александровца била је једна од четири најбоље школе у ЕПС-овој акцији „Зеленије јефтиније“. Ученици и наставници показали су да знају како и због чега струју треба штедети, чак су и уштедели струју што је закључено на основу рачуна које су послали.

Награда коју су освојили је приказивање школског играказа „Планета Земља и доктор Време“. Играказ „Планета Земља и доктор Време“ је поједностављена позоришна форма, на пола пута између школског предавања и позоришне представе. Замишљена је као једноставна скеч форма, која омогућава отворени дијалог о важној теми заштити и очувању животне средине.

Представа је приказана 16.11.2007.г. у основној школи „Аца Алексић“, одељење у Плешу. Тема акције ЕПС И ДЕЦА ШТЕДИМ ЕНЕРГИЈУ, ЧУВАМ СРБИЈУ била је рационална потрошња електричне енергије као услов за заштиту животне средине, што је и тема представе коју су ђаци са великим интересовањем и уживањем отпратили. Играказ је ауторски пројекат агенције „Strawberry“ из Београда, у режији и по сценарију Милене и Јелене Богавац. Електропривреда Србије, као спонзор, овим играказом је наградила основне школе које су показале најбољи успех на ликовном и литерарном конкурсима „Енергија и природа моји пријатељи“, у спортском такмичењу „ЕПС-ове ЧИГРАРИЈЕ“, у акцији „Зеленије јефтиније“...

Ова изузетно интересантна представа послужила је као позивамо да се ђаци и њихови наставници и даље друже са ЕПС-ом и "Електросрбијом" и да се активно укључују у наше будуће пројекте.

Оливера Јордановић
Иван Перић - фотографија

Уместо подела - координација

Очекивања да ће се почетком јесени, одмах по окончању сезоне годишњих одмора, разрешити дилема да ли треба сачувати јединство Синдиката радника ЕПС-а или ову организацију поделити на произвођаче и дистрибутере, нажалост, нису се обистинила. Стање је још увек онакво какво је било пролетос.

А у пролећним месецима, као што смо својевремено писали, било је покушаја да се нађе компромисно решење, али до тога није дошло јер су концепције биле супростављене. Једни су инсистирали да се прво утврде приоритети у деловању, други су пак тражили да се најпре реши статусно питање. У суштини, међутим, и једни и други су се више бавили персоналним променама него како да се на најбољи начин заступају и остварују заједнички интереси запослених у електропривреди.

После тога је наступило затишје. У центрالي Синдиката ЕПС-а готово да није заседао ниједно тело, а ни Извршни одбор више месеци није одржавао седнице. Ипак, у појединим ресорима синдикални активисти су се трудили да сачувају традицију заједништва и јединства Синдиката ЕПС-а, али без много успеха. У том смислу илустративан је пример Сусрета радника, који је почетком октобра одржан у Будви, а на којима је било знатно мање учесника него претходних година.

Већина чланства је за очување јединства организације синдиката

Чињеница да неке синдикалне организације "нису хтеле ни да се играју", упућивала је на закључак да су поделе на видику. Ипак, до њих није дошло, а по мишљењу Вере Томовић, правника у Централни Синдиката ЕПС-а, неће ни доћи, јер су веће шансе да Синдикат остане јединствен будући да такво опредељење све више сазрева међу дистрибутерима и произвођачима.

Наиме, на састанку у Косовској Митровици, одржаном средином октобра, дистрибутери су решили да приступе доградњи Правила за рад своје

координације у оквиру Синдиката ЕПС-а и да на тај начин ојачају своју ослабљену позицију, која је дошла као резултат нове организације ЈП ЕПС када су издељени на шест привредних друштава. Они, дакле, желе да Правилима дефинишу заједничке циљеве и тако омогуће да одлуке на Координацији буду обавезујуће за све основне организације, а да се укупна активност ипак одвија у оквиру Синдиката ЕПС-а. Тако би се, сматрају, отклониле сметње у функционисању јединствене организације, што би допринело остваривању и посебних интереса у појединим делатностима.

На сличан начин сада размишљају и синдикалне организације из производње. Оне разматрају могућност бољег организовања координације, с тим што би се све то утврдило Правилима и изменама Статута ЕПС-а, којима треба да се регулишу не само односи између делатности, него и односи између основних синдикалних организација.

Судећи по оваквим размишљањима, може се рећи да је ове јесени и међу дистрибутерима и међу произвођачима преовладало опредељење да се јачају координације синдикалних организација на нивоу делатности, али у оквиру јединственог Синдиката ЕПС-а. Штета је само што се у овом правцу успорено деловало, односно што се још пролетос није кренуло с договарањем око измене Статута, којим би се одредило који би заједнички послови остали на нивоу Синдиката ЕПС-а, а шта би био делокруг рада координација и основних организација.

Управо због тог спорог деловања, овај процес није окончан, али ће морати да се заврши у 2008. јер крајем те године истиче мандат свим органима и свим председницима основних организација. До тада пак неопходно је извршити измене у Статуту Синдиката ЕПС-а и донети Правила о раду синдикалних организација, како би се у њима уградила нова организациона структура и средили услови у којима ће Синдикат деловати у будућем времену.

Решење се свакако може и мора наћи, а при томе се могу користити и туђа искуства, посебно из земаља у транзицији чије су синдикалне организације прошле кроз овакву кризу. У свим тим земљама синдикати су били расцепкани на ситне делове, да би касније, увидевши своје грешке приступиле обједињавању и заједничком решавању важнијих задатака ради којих Синдикат и постоји. С обзиром на свест већег дела чланства о значају очувања јединства организације, верујемо да ће се у следећој години наћи адекватно решење за будући делотворан рад ове деценијама најмоћније гранске асоцијације радника у Србији.

Р.Гавриловић

Кресање растиња и спорна питања у пракси

Са првим новембарским снегом у ЕД Крушевац дошло је, како то обично бива и до кварова на електроенергетским објектима. Екипе су одмах изашле на терен са намером да отклоне кварове и купцима што пре наставе са испоруком струје. У једном случају, међутим, стабла четинара чије су се гране под тежином снега нагнуле и изазвале кратак спој имало је за последицу да два села остану без струје. Власник парцеле ни за живу главу није дозволио да се стабла посеку док му се не исплати одређена сума новца, и то повећа. Нису помогла убеђивања, указивања на последице и позивање на законске прописе. Овакви случајеви се свакако могу догодити и у другим огранцима.

Кресање растиња у пракси изазива безброј спорних питања. То је наша стално присутна тема, која се може посматрати са више аспеката. Овом приликом оставићемо по страни питања као што су: Зашто стабла нису раније посечена? Да ли је вршен превентивни преглед далековода? Има ли власник право на накнаду штете и др. Задржаћемо се само на једном питању: како посећи дрвеће и друго растиње које несумњиво угрожава далековод ако то власник земљишта изричито не дозвољава и прети? Закон о енергетици, који узгред буди речено, не познаје термин кресање растиња већ: "уклањање дрвећа и другог растиња", у одељку VIII регулише заштиту енергетских објеката.

У чл. 79 Закон прописује да су власници и носиоци других права на непокретности дужни да редовно уклањају дрвеће и друго растиње које угрожава рад енергетског објекта. Ова одредба је декларативне природе и у пракси се, осим ретких изузетака, не примењује. То што Закон прописује да се за прекршај може изрећи новчана казна, слаба нам је утеха

По слову Закона, тек ако растиње и поред опомене не уклони власник, електропривредна организација је дужна да то учини о трошку власника. То другим речима значи да је потребно да се власнику непокретности фактуришу трошкови сече стабала као што су гориво, мазиво, радно време и сл. По правилу, власник непокретности не само да не жели да плати те трошкове већ врло често савије табак и поднесе тужбу за штету коју му дистрибуција причини сечом дрвећа.

И сада долазимо на кључно питање: шта радити ако власник изричито забрани сечу растиња? Како остварити право односно законску обавезу да се растиње посече? Полиција одбија захтев за асистенцију без одговарајућег решење надлежног органа. Управни орган није надлежан. Остаје нам једино суд. Коју врсту тужбе поднети: за сметање поседа или чинидбу? О томе да ли је дозвољена тужба за сметање поседа, став би требало да заузму правници. Ближе је истини да се мора поднети тужба за чинидбу са захтевом да суд власника непокретности обавезе да стабла посече и

евентуалним захтевом да се, уколико власник то не учини, овласти Електродистрибуција да стабла посече. У сваком случају обавезно треба тражити да суд одреди привремену меру односно да дозволи да се растиње одмах уклони.

Пошто је опште познато да су судови спори и неефикасни, чак када је у питању спровођење привремених мера, остаје нам једино да превентивне прегледе електроенергетских објеката обављамо савесно и благовремено. Уколико се покаже да треба уклонити дрвеће и друго растиње, то треба одмах учинити да не бисмо дошли у ситуацију, као на почетку приче, да нас власници непокретности уцењују.

Ђорђе Павловић

(У следећем броју: Има ли право власник на накнаду штете за посечено растиње)

● Обележен Митровдан у ЕД Шабац

У Огранку ЕД Шабац ПД Електросрбија свечано је обележена слава предузећа Митровдан (8. новембра) у просторијама Електродистрибуције.

Домаћини славе су били Драган Живановић, Бранко Јакшић, Миленко Јовичић и Јован Опачић.

После сечења славског колача, приређен је свечани ручак за запослене и драге госте из ПД "Електросрбија" Краљево и осталих огранака Предузећа.

Из Управе Предузећа, прослави су присуствовали Десимир Богичевић, Мирослав Николић, Јовица Трифуновић и Маријана Мијаиловић.

Славу су, од овогодишњих домаћина преузели Светлана Ковачевић, Милица Пантелић, Момчило Станић и Радомир Жунић, пензионери ЕД Шабац.

Вања Јанковић

Кутак за ствараоце

Поштоване колеге,

"Електросрбија" има готово 3500 радника. Многи од нас се, наравно, и не познају међу собом и можда никада не буду у прилици да се рукују, поразговарају или евентуално поново виде. Свако од 3500 радника је личност за себе, специфична по својим карактерним особинама, размишљањима, раду и резултатима али и још по нечему...

О том, још по нечему, ми ћемо проговорити у следећих неколико редова.

Вишемесечном упорношћу наше бивше колегинице, сада пензионерке, Љубице Зарић Бојовић, која је неколико пута иницирала разговор на тему уметничке стране у листу "Електросрбија" заједно смо дошли на једну, занимљиву идеју.

Наиме, жеља нам је да све наше колеге које се аматерски баве поезијом, прозом, сликарством, уметничком фотографијом, карикатуром, сатиром или неком другом врстом уметности, нађу своје место на странама наше "Електросрбије". У бројевима који следе, објављиваћемо кратке биографије и делиће уметничког опуса свих радника наше компаније који на тај, префињени, начин имају шта да нам кажу. Ово је позив за све оне знане и незнане уметнике аматере широм нашег Привредног друштва, да заслугом свога дела, добију место у историји листа "Електросрбија". Надамо се да их има доста и да ће ова рубрика да буде дуговечна. А биће их након почетка овог пројекта можда још и више...

П.Максић

Огњан Миладиновић је рођен у селу Каменица, општина Лепосавић 1952. године. Након трогодишњег рада у митровачкој Трепчи, Огњан 1976. године постаје радник "Електромонтаже" Краљево. Током свог радног века радио је на пословима возача камиона и руковаоца грађевинских машина. Ожењен је и има троје деце а куриозитет је да ради у Краљеву а живи у свом родном селу.

Огњан је поезијом почео да се бави у пролеће 1998. године и до сада је написао преко 150 песама подељених у три тематска опуса: догађаји из "Електромонтаже", догађаји из живота и догађаји на Космету. Његова прва песма била је "Мајстори у "Електромонтажи". Колега Миладиновић интензивно ради на припреми своје прве збирке песама "Приче из живота" која је ушла у последњу фазу.

Мачков камен

Из Лознице глас се чује
Марић, Рођу поручује:
На Јагодњи квар се збио
Далековод се поломио.

Горе квар је настао велик
Требају ми жица, челик
Изолатори и нека сплента
И екипа интервентна.

Хајде Марићу не паничи
У телефон ти не вичи
Екипу ти шаљем јаку
Радиће ти и по мраку.

Фини момци, добри људи
Предводи их ел.инг. Руди
Ту су Сојо или Илић Саша
Два су вука теренаша.

Ту је Томић, ту је Жико
Глава, Стево, Коле, Мирко
Биће Божо, биће Жаре,
И са њима мајстор Каре.

Да те сад не гњавим много
Биће Вељо, биће Огњо
Ама биће их цела хрпа
Млади Цука и мангуп Мрпа.

А на једно да припазиш
Да их чешће обилазиш
Да ти раде баш без мане
Донеси им доста хране.

А сад здраво, буди к вољи
Од "Електромонтаже" нема бољи
Никог другог ти не тражи
Док је мене у монтажи.

Огњан Миладиновић

Манастир ДИВША

Манастир Дивша, а по некима и Ћипша, налази се у непосредној близини насељеног места Визића и припада групи фрушкогорских светиња. Посвећен је једном од највећих српских православних празника - св. Николи. Према народном предању, основао га је деспот Јован Бранковић крајем 15. или почетком 16. столећа. У привилегији, коју је издао аустријски цар Јосиф I, манастир је од 1706. бележен као метох манастира Кувеждина и то све до 1923, када је проглашен самосталним манастиром.

Као и многи манастири са ових простора, и Дивша је често мењала свој лик: обновљена је црква и изграђени манастирски конак и звоник са капелом. О томе сведочи гравира Захарија Орфелина из 1722. године.

Иконостас за обновљену цркву резао је непознати "пилтаор" из Новог Сада (1751), а осликао га је наивни сликар Теодор Стефанов Глоговац, рођен у околини Ваљева, који је своје сликарство ослободио традиционалних елемената прихватавши модерна схватања барокне концепције религиозне слике. На иконама је златну позадину заменио бојама, док је на сценама у ентеријеру сликао барокне облике намештаја, настојећи да пластично прикаже одећу.

Манастир Дивша је 1944. миниран. Звоник је напукао, свод цркве делимично је срушен, а иконостас демонтиран чији су делови однети у манастир Кувеждин.

Манастир Дивша је у више наврата реконструисан, посебно 1955. године када је урађен црквени под са хидро и

термоизолацијом, постављене надгробне камене плоче у припрати, изграђена камена часна трпеза и конзервиране новооткривене иконе св. Николе..

Р.Г.

КОЈИ СУ НАЈ-ПСИ НА СВЕТУ

Према Гинисовој књизи рекорда, најтежи пас био је један бернардинац из САД са тежином од 140, 6 килограма. Највиша је била данска дога (пас крупне расе), чија је висина до рамена износила 105,4 цм, а најмањи - шкотски теријер, који је до рамена имао само 5 цм, дугачак 9,5 цм и тежак 113 грама.

Најдужи век имао је аустралијски сточарски пас који је доживео старост од 29 година и пет месеци. Најснажнији пас

Да ли знаш...

био је један бернардинац који је преко бетонске подлоге превукао колица са теретом од 2.905 кг.

Најбољи скакач био је хрт који је скочио у даљину 9,34 метра, а највеће потомство имала је куја бернардинца која је 1975. године окотила 23 кученчета од којих је 14 остало у животу.

Р.Г.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1. Велика афера, 7. Највећа копнена животиња, 11. Место код Имотског, 12. Подела, 13. Кречњачка стена у води, 14. Орган између ждрела и желуца, 15. Било кад, 16. Средство за лемљење, 17. Неман, аждаја, 18. Болни узвик, 19. Оријентална зачинска биљка, сусам, 21. Прво слово старословенске азбуке, 23. Својеручни потпис, 26. Лична карта (скр), 28. Површина, 29. Европски шампионат (скр), 31. Показна заменица, та, 33. Велики кинески мислилац, Це, 34. Брдо изнад Опатије, 36. Град у Славонији, 38. Град у бившем СССР-у, 39. Пас трагач, крваш, 40. Држава у Северној Америци, 41. Напад, 42. Летовалиште код Копра.

УСПРАВНО: 1. Саксонци, 2. Рудник код Тузле, 3. Ала, змај, 4. Одољен, валеријана, 5. Доњи делови посуда, 6. Болни узвик, 7. Оседео, 8. Река у Славонији, 9. Појас копна уз воду, 10. Ругоба, 12. Протест у дипломатији, 14. Унутрашњи део плода, једро, 16. Наш књижевни критичар, Славко, 19. Мајстор за дрво, 20. Ауто-ознака за Макарску, 22. Замка, 24. Америчка новинска агенција, 25. Вашарски водич мечки, 27. Градска четврт, 30. Марка чешког аутомобила, 32. Вода (лат), 34. Део лица, 35. Кухињска посуда, 37. Водени зглавар, 38. Хокејашка плочица, 40. Ауто-ознака за Крапину.

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
11							12			
13						14				
15					16			17		
	18			19			20		21	
22		23	24					25		
26	27		28					29	30	
31		32		33			34			35
36			37				38			
39						40				
41					42					